

feldt-Kaas, a. a.; jfr dock nr 307 med en högervänd ren i sköld, tillhörande en Eilif Nikulassøn, 1336); n. 4 med överskrift "Jon Brynolfson" (balk belagd med högervänd leopard i sköld, se Huitfeldt-Kaas a. a., nr 468); n. 5 med överskrift "Swale" (balk i sköld, se Huitfeldt-Kaas a. a., nr 605); n. 6 med överskrift "Gyrder H:" (högervänt vildsvinshuvud i sköld, se Huitfeldt-Kaas, a. a. n. 659).

¹ D. v. s. *Mariakyrkan*

5684 d. 1356 december 30–1357 december 29.

Uppgifter i förteckning över påvliga kollektorer under Innocentius VI:s femte pontifikatsår, att Johannes Guilaberti, decanus i Dorpat, då var kollektor i Sverige, Norge och Danmark, samt att Henrik Biscop var kollektor i Uppsala och Lunds kyrkoprovins.

Reg. Supplic. 30, fol. 1 v (rubrik fol. 1 r: Nomina omnium collectorum domini Innocentii VI de anno v^o), Vatikanark. – Om detta supplikband se P. B. Katterbach, *Inventario dei registri delle suppliche* (1932), s. 5 not 2.

Suecie · Nouergie et Dacie · · Johannes Gilaberti · · decanus · ecclesie Tarbatensis

Vpsalensi et Lundensi provincijs Henricus Biscop · · collector

5685. 1357 januari 6. (Linköping.)

Ragnvald, kanik i Linköping och kyrkoherde i Säby, upprättat testamente. Till Linköpings domkyrka ger han böcker i en kista i sakristian, till biskopen en brun häst, till sin "nepos" Tore Eriksson en fuxig häst, en hingst, 10 silverkär m. m., till Säby kyrka en bibel i två band, till herr Nils Turesson ett breviarium i två band, till ärkedjåknen magister Agmund en svart häst, till Bengt Turesson ett silverstop, till domkyrkosysslomannen herr Ingevald ett silverbälte och två knivar och till gråbröderna i Linköping en stor silverbolle mot att de under ett helt år läser en mässa var vecka för hans själ. Till sin kaplan herr Knut ger han sin bästa predikosamling, till sin vikarie herr Gudmund sina skrivdon, till herr Lars Germundssons son Hemming en dekretalsamling, till herr Johannes i Lommaryd en Liber Sextus, till fru Kristina i Askeby en bibel och ett passionarium samt en sammelvoly. Fru Kristina får även en silverskål, ett silverspänne, en mårdskinnskappa, ett timmer buntverksskinn och 16 alnar vadmal samt 9 spans avrad från Hackefors (i Landeryds sn) för sin livstid, varefter denna skall tillfalla Askeby kloster. Till sitt prebende ger han en väl utrustad säng, allehanda husgeråd, vagnar och redskap, all fast och lös egendom i Ragvaldstorp samt ängarna Helgeandsäng och Munkasäter. Till sina tjänare m. fl. ger han klädesplagg, silverskedar, hästar, penningar m. m. Slutligen ger han ett tennstop och en liten bok till herr Konrad, ett par läglar till herr Lek, en florin vardera till prästerna herr Johannes i Lommaryd, herr Knut i Sund och herr Erik i Marbäck, en mark pgr till varje kyrkoherde i Vedbo och 2 öre till var vikarie samt en örtug till varje fattig.

Till testamentsexekutorer utser han ärkedjåknen Agmund, sysslomannen Ingevald och herr Johannes i Lommaryd och hoppas på medhjälp av biskopen i Linköping samt välborna män Nils Turesson, Magnus Knutsson och Jon Knutsson. För utbetalningen av legaten anslår han 40 mark, som herr Peter i Linderås är skyldig honom, och annat, som herr Johannes i Lommaryd väl känner till.

Brevet beseglas av exekutorerna, medexekutorerna, välborna man Bengt Turesson, (Linköpings)dekanen magister Sune, fyra kaniker vid Linköpings domkyrka och testator själv.

Orig. på perg. (30,6×20,3, uppveck 2,5 cm; 29 rader), Sv. Riksark. (= RPB 285).

Tryckt: L. F. Rääf, Samlingar och anteckningar till en beskrifning öfver Ydre härad i Östergötland I (1856), s. 165 (jfr sigillbeskrivning nedan).

Svensk översättning: T. Filén, Om Tranås och Säbybygden (1921), s. 116 ff.

Testators "nepos" Thorerus Eriksson är möjligen identisk med Ture Eriksson (båt) (se K. H. Karlsson, Biografiska anteckningar för medeltiden, Riddarhusark.; elektrostatkopia hos Sv. biografiskt lexikon), vars förnamn i ett bevarat sigill vid brev 1364 25/2 (SD 6943) återges med den latinska formen Thorerus. På ett vid brev 1385 2/11 (RPB 987) fragmentariskt bevarat avtryck av annan stamp tillhörande samma person läses: vronis Erici.

Fru Kristina i Askeby har rimligen varit nunna i klostret därstädes; möjligen är hon identisk med den Kristina Magnusdotter som 1400 24/6 (RPB 3105) säges ha varit abbedissa i Askeby kloster under Nils Hermanssons episkopat.

In nomine Domini amen Cum labentis seculi cuncta deficient et defluent velut umbra et spuma maris nichil ex caducis et pereuntibus rebus consulcius et salubrius inpenditur quam quod ad honorem largitoris omnium et salutem animarum ordinatur Jdcirco ego Ragwaldus canonicus Lyncopensis et curatus in Sæby licet corpore debilis mente tamen compos cupiens mortis diem operibus pietatis preuenire de bonis mihi a Deo collatis testamentum meum condo et ordino in hunc modum /:/ Primo lego ecclesie Lyncopensi / omnes libros meos repositos in cista quadam in sacristia Jtem reuerendo patri domino meo episcopo Lyncopensi ambulatorem meum maiorem subrufum dictum brwn Jtem nepoti meo Thoriro Erikson ambulatorem rubeum cum sella jtem maiorem equum dictum hingist · cum sella / x vasa argentea / iij coclearia / Jtem ecclesie Sæby bibliam meam in duobus voluminibus / Jtem domino Nicholao Thurison breuiarium in duobus voluminibus Jtem domino magistro Aghmundo archidiacono · ambulatorem meum nigrum · Jtem Benedicto Thurison vas argenteum · dictum silfstoph / Jtem vas argenteum maius quod habeo dictum silfbullæ lego fratribus minoribus Lincopie · qui pro anima mea singulis septimanis per annum integrum dicent j missam / Jtem domino Ingeualto jconomo fabrice Lincopensis balteum argenteum cum duabus nouaculis · et pertinenciis ad eosdem et j kylt / Jtem domino Kanuto cappellano meo j cappam variij coloris cum capucio et foraturis pellium variarum / et librum quendam sermonum quem habeo meliorem · / Jtem domino Gudhmundo vicario meo / tabardum et capucium cum foraturis de serico et cum scripturalibus meis Jtem Hemingo filio dominij Laurencii Germundson decretales quas habet dominus Gudhmundus / Jtem domino Johanni in Lomarydh sextum cum floreno · Jtem domine Cristine in Askaby cratheram argenteam / bibliam et passionarium · cappam cum pellibus mardalinis et pellicio mardalino et redditus ix modiorum in Hakaforz ad dies suos / postea vero ad monasterium Askaby deuoluantur jtem timbriam variarum pellium et xvi vlnas de burello jtem j fibulam argenteam · et i · librum collectum de diuersis / Jtem Magno Halpænningh i · capam cum capucio et ij cussinis Jtem vxori sue i · tunicam dictam kordhumblæ cum capucio et cocleari de argento / Jtem puero meo Olawo qui mihi fideliter seruierat i · lectum cum paramentis v^{que} marchas denariorum · i · equum dictum sømaræ / pugionem · gladium · et coclear de argento / Jtem prebende mee / i · lectum bene paratum · et de tota suppellectili mea / ita quod singula de singulis · scilicet · vasis · vestibus · vehiculis · curribus · et eorum · et equorum · et boum · et ferreis et ligneis instrumentis · jtem omnia que habeo mobilia et immobilia in Ragwalzthorph · / jtem pratum dictum Helghanzæng · et pratum dictum · Munkasætir · et ij cussinos de melioribus / Jtem Katerine Symons anulum aureum Jtem Kryle famulo meo

ijj *marchas* cum equo / Jtem Baggæ iij *marchas* denariorum · Jtem *Benedicto* famulo meo equum in quo solitus est equitare / Jtem Sunoni *Knutson* famulo meo iij *marchas* denariorum Jtem domino Conrado amphoram stanneam cum libello / Jtem Jsaac · i · tunicam et i · fodher · de renskin et equam / Jtem vxori sue i · kordhumblæ / Jtem villice in Sæby i · kordhumblæ brunam / Jtem Gysleghe tunicam blaueam · et kordhumblæ cum variis pelli-bus forratam · i · vaccam iii thyniones annone · Jtem Signø albam tunicam Jtem Estridi · tunicam cum capucio blakt Jtem domino Lekoni j par · læglæ Jtem domino Kanuto in Sundum · i · florenum · Jtem domino Erico in Marbek · i · florenum Jtem singulis curatis in Vidhboo j *marcham* et vicariis ii oras · et singulis · pauperibus solidum · denariorum / Exequutores autem^a huius testamenti constituo reuerendos viros dominos magistrum *Aghmundum* archidiaconum · *Jngevaldum* iconomum · et *Johannem* in Lomaridh supra-dictos · rogans eos per viscera misericordie *Iesu Christi* · vt exequcionem huius testamentj igitur assumant · et sic exequantur vt Deo placere et anime mee possit expedire · et eis pro fideli labore meritorum cumulus augeatur / Ad quod efficiendum · reuerendis et nobilibus viris dominis · domino meo *Lyncopensi* · domino *Nicholao Thurisson* · domino *Magno Knutson* · domino *Johanni Knutson* innitantur confidenter · qui sicut firmiter spe-ro gratiam quam prestiterunt viuentj conseruabunt mihi morientj Ad solutionem huius testamentj deputo xl^a *marchas* · mihi per dominum · *Petrum* · in *Linderaas* soluendas · et quasdam alias res · de quibus · dominus *Johannes* in *Lomarydh* bene nouit · Jn premissorum euidentiam et robur firmitatis instantissime supplico / sigillis venerabilis patris domi-nj mei episcopi *Lyncopensis* · nobilium^b et reuerendorum virorum dominorum · *Nicholai Thurison* · *Magni Knutson* · *Johannis Knutson* · *Benedicti* · *Thurison* · exequutorum predi-corum magistri *Sunonis decani* · magistri *Marchi* · magistri *Sunonis* · *Øztani* · domini *Haraldj* · et *Nicholai Jonson* · *Lyncopie* canonicorum · presens testamentum communiri · vna cum sigillo meo proprio quod duxi presentibus apponendum · Datum anno Domini M^occc^ol^ovij in *Epy[p]hania^c* Dominj · presentibus clericis et laicis fidedignis ·

På baksidan: Testamentum dominij *Ragwaldj* canonici *Lyncopie* et curati in *Sæby*

Sigill n. 1, 5, 13 och 14 bortfallna liksom remsorna; sigill n. 2–4, 6–9 och 11–12 bortfallna från de i brevet kvarsittande remsorna; fragment av sigill n. 10 i rött vax på kaka av ofärgat vax (*Johannes* döparen och bedjande präst på vardera sidan om språkband med inskriften [Ra]gnwa[ldvs], däröver madonna med barn på armen och under det hela lutande sköld med båt; jfr bättre bevarat ex. vid SD 3207, se Sv. sig. fr. medelt. I, 2, 264): [In · manvs tvas · Domine · commend]o spiritvm [mevm]. På baksidan, intryckt i kakan av ofärgat vax, fragment av mindre, runt sigill av ofärgat vax (båt i sköld): [. . . .] waldi: T[. . . .].

Det mindre sigillets placering på baksidan av det större är uppenbarligen icke ursprunglig och måste, att döma av foto 1959 i Sv. Riksark.:s sigillkonservering, härröra från tiden före sigillets senaste konservering samma år. Emellertid har L. F. Rääf vid utgivandet av brevet 1856 observerat endast sigill "n:o 9 i gult vax, mycket skadadt, som i skjölden visar en båt" och med "omskriften: — — — waldi — — —". Det är därför troligt att 1856 endast det mindre sigillet vidhängt brevet, närmare bestämt på remsa n. 9, och att det större sigillet vid denna tid legat löst, att därefter det mindre sigillet lossnat från remsan, att en renovering sedan (före 1959) ägt rum, varvid de två sigillen fått sin nuvarande placering. Att det större sigillets nuvarande placering på remsan inte kan vara ursprunglig, synes framgå även vid en jämförelse med det fullständigt bevarade avtrycket vid SD 3207. — Ett sigillfragment visande madonnan med barn på armen vid SD 3932 härrör uppenbarligen från samma stamp.

^a Tillagt över raden ms. ^b Bokst. n ändrad från re under påverkan av följande reuerendorum ms. ^c Epyhania ms.